

STRATEGISK PLAN MED BUDGET 2024, PLAN 2025-2026

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning	3
Kommunalråden har ordet.....	3
Förvaltningsberättelse	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Viktiga förhållanden för resultat och ställning	5
Samhällsekonomisk utveckling.....	5
Befolkningsutveckling	8
Arbetsmarknaden	8
Bostadsmarknaden	9
Händelser av väsentlig betydelse.....	9
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	9
Vision	11
Perspektiv	12
Ekonomi	12
Medborgare.....	13
Medarbetare	14
Hållbar utveckling.....	15
Balanskravsresultat	16
BALANSKRAV	16
Förväntad utveckling	17
FINANSIELL REDOVISNING	18
DRIFTBUDGET	18
INVESTERINGSBUDGET OCH PLAN	18
RESULTATRÄKNING	19
BALANSRÄKNING	20
KASSAFLÖDESANALYS	21
Bilagor	22
Bilaga 1: Anslagsfördelning 2024.....	22
Bilaga 2: Driftbudget och plan 2024-2026	22
Bilaga 3: Investeringsplan 2023-2028.....	22

Beslutad i kommunfullmäktige 2023-12-19

Sammanfattning

KOMMUNALRÅDEN HAR ORDET

Kommuner och regioner är nu inne i en fas där beslut måste fattas om hur de ska hantera en ansträngd ekonomi på kort och på lång sikt. Att väga av hur mycket verksamhet och kostnader det finns utrymme för på längre sikt är mycket svårt, men nödvändigt. Inflationens effekt på verksamhetens kostnader, inklusive pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till historiskt höga underskott. Redan i år räknar vi med ett sammantaget underskott i sektorn där i stort sett alla regioner och en tredjedel av kommunerna går med underskott vid årets slut.

Nu genomförs åtgärder i de flesta kommuner och regioner för att minska underskotten på kort sikt och anpassa verksamheten för en långsiktigt uthållig ekonomi. På flera håll är dock underskotten så stora att de inte är möjliga att hantera på kort sikt. De allra flesta arbetar med effektiviseringar och besparingar och vi kommer även att se skattehöjningar i några kommuner och regioner. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen och möjligheten att nå balans igen framöver.

De långsiktiga ekonomiska utmaningarna ser olika ut beroende på kommunens eller regionens underliggande ekonomiska styrka, struktur, investeringsbehov, skuldsättning och framtida befolkningsförändring.

Kommunernas ekonomiska läge är mer ansträngt än på många år. Höga prisökningar i verksamheterna och ökade pensionskostnader i år och nästa år ger tillsammans med högre räntor tuffa ekonomiska förutsättningar. Resultaten faller kraftigt i år och många kommuner prognostiserar underskott. Inför nästa år krävs fortsatt stor återhållsamhet, effektiviseringar och i flera kommuner även skattehöjningar. Anpassningar av verksamheten måste göras, bland annat med hjälp av digital teknik och nya arbetssätt, som både tar hänsyn till dagens svåra ekonomiska förutsättningar och arbetskraftsbristen. För att kommunerna ska komma tillbaka till nödvändiga resultatnivåer är det avgörande att inflationen återgår till inflationsmålet på 2 %.

För Kils kommuns del så ser vi att vi står inför stora utmaningar för kommande år då kostnadsutvecklingen under 2022 och 2023 kraftigt ökat.

Detta medför ett underskott i kommunens finanser för 2023 som delvis hänförs till en engångsåtgärd då vi fått infria ett borgensåtagande för Kils Trygga Hem till en kostnad av 27 miljoner kronor. De kommunala verksamheterna har trots utökade budgetramar inte kommit i fas med intäkter vilket innebär att kommunen i oktober beslutat om en skattehöjning på 48 öre per skattekrona. Detta ger ca 14 miljoner kronor i ytterligare intäkter men detta till trots så kommer kostnadsminskningar att genomföras under 2024 på ca 27 miljoner kronor för att få en budget i balans.

Kommunstyrelsens ekonomi och beredningsutskott föreslår kommunstyrelse och slutligen kommunfullmäktige att sätta en gräns för kostnadsökningar för 2025 och 2026 på 2 % årligen, vilket praktiken kommer att innebära fortsatta kostnadsminskningar och ökad produktionseffektivitet. Till detta kommer ett aktivt arbete med att skapa förutsättningar för nya bostäder i olika boendialternativ då efterfrågan är stor. Dels inflyttning, dels för att skapa flyttkedjor då många villaägare gärna söker ett boendialternativ. Detta har inneburit att majoriteten i sin budgetplanering räknar med 50 nya Kilsbor årligen både 2025 och 2026 för att komma upp till 12 200 innevånare. Med de förutsättningar som vi anger ovan så kommer den ekonomiska svacka vi nu upplever att vändas till något positivt inom kommande tre år.

Förvaltningsberättelse

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Nyckeltal

	2022	2023	2024	2025	2026
Folkmängd 1/11	12115	12100	12150	12200	12200
Kommunal skattesats, kr	21,87	21,87	22,35	22,35	22,35
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	795 781	886 594	894 252	909 880	939 562
Avskrivningar, mnkr	34,2	29,5	30,0	30,0	30,0
Skattenetto, mnkr	830 044	866 746	912 358	958 490	1 006 743
Verksamhetens resultat, mnkr	34 263	-19 848	18 106	48 610	67 181
Finansnetto, mnkr	2 518	-7 028	-16 346	-19 379	-22 945
Årets resultat, mnkr	11 781	-26 876	1 760	15 793	30 798
Resultat, andel av skatter och generella statsbidrag %	1,4 %	-3,1 %	0,2 %	1,6 %	3,1 %
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	119 %	4 %	17 %	27 %	52 %
Låneskuld koncernen*, mnkr	642	749	904	1 004	1 044
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	18 %	14 %	12 %	12 %	14 %

*ökning från och med 2024 avser kommunens lån. Bolagens lånebehov kan tillkomma, men motsvaras då av en ökad fordran hos kommunen

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH STÄLLNING

Omvärldsfaktorer som är av betydelse för kommunen är den samhällsekonomiska utvecklingen, folkmängd totalt och i olika åldersklasser samt läget på arbets- och bostadsmarknaden.

SAMHÄLLSEKONOMISK UTVECKLING

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) beskriver i anslutning till den skatteunderlagsprognos som publicerades 2023-10-05 den förväntade samhällsekonomiska utvecklingen (www.skr.se, 2023-10-30)

DÄMPAD KONJUNKTUR BIDRAR TILL LÄGRE INFLATION OCH RÄNTOR

Den globala konjunkturen dämpas på bred front till följd av den pågående inflationsbekämpningen. Penningpolitiken är starkt åtstramande och finanspolitiken är relativt stram. Globala utbudsstörningar från pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina har klingat av, men oron för nya störningar är fortsatt stor. Hur energipriserna kommer att utvecklas kommande vinter är en sådan osäkerhetsfaktor.

Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen och BNP faller i år. Högt skuldsatta svenska hushåll, vars känslighet för förändrade marknadsräntor är hög, bidrar till den snabba nedgången. Trots en svag BNP-utveckling har arbetsmarknaden än så länge stått stark. Den starka sysselsättningsgraden har till viss del motverkat de negativa impulserna från de högre prisnivåerna och utgiftsräntor. Detta har bidragit till att dämpa fallet i hushållens konsumtion i nominella termer. Realt minskar dock hushållens disponibla inkomster kraftigt i år. Det reallönetapp som nu sker till följd av den höga inflationen kommer att ta flera år att ta igen.

Inflationstoppen ligger bakom oss och inflationen minskar nu även om den fortfarande är väldigt hög – den ligger ännu klart över Riksbankens mål om en KPIF-inflation på 2 procent. Fallande energipriser och lägre livsmedelspriser globalt bidrar till att den importerade inflationen blir allt lägre. Detta motverkas delvis av den svaga kronan. Allteftersom de finansiella marknaderna återgår till ett mer normalt läge räknar vi med att kronan kommer att stärkas. För inhemska varor och tjänster har pristrycket varit högt på sistone, inte minst tjänstepriskomponenten i KPI. Detta hänger säkerligen ihop med att arbetsmarknaden hittills har varit förhållandevis stark, vilket i viss grad motverkar en snabbare nedgång för inflationen. Under vintern och nästa år kommer dock lågkonjunkturen, driven av den åtstramande penningpolitiken, sätta allt tydligare avtryck på arbetsmarknaden, med lägre sysselsättningsandel och högre arbetslöshet som följd. Detta accelererar nedgången i inflationen. Vi bedömer att den aviserade finanspolitiken i budgetpropositionen för 2024 kommer att bidra till ett marginellt högre inflationstryck. Sett till helåret 2024 är vår bedömning att KPIF-inflationen kommer ligga något över målet om 2 procent.

Att inflationen tydligt kommer ned mot inflationsmålet nästa år innebär att räntenivån kommer sänkas under nästa år. Räntenivåerna de kommande åren väntas dock förbli varaktigt högre än vad som gällt de senaste åren, innan den branta ränteuppgång som inleddes 2022. Successiva räntesänkningar framöver bidrar till en långsam återhämtning av svensk ekonomi. Den inhemska efterfrågan

bedöms 2024 år ha förutsättningar att driva BNP-tillväxten mer än utrikeshandeln som utvecklas svagt även nästa år, givet fortsatt svag global tillväxt. Sammantaget befinner sig svensk ekonomi fortsatt i lågkonjunktur 2024. BNP ökar men endast svagt. Återhämtningen får bättre fart under 2025 och 2026 när även konjunkturen i vår omvärld antas repa sig.

INBROMSNING AV SKATTEUNDERLAGET 2023–2024

Skatteunderlaget ökade starkt 2022 (enligt preliminära utfall), främst till följd av en stark ökning av lönesumman. Även höjningen av garantipensionerna (från och med augusti 2022) bidrog till ökningen. Under det första halvåret i år har lönesumman fortsatt att öka starkt, med drygt 5 procent jämfört med samma period 2022. En svagare arbetsmarknad andra halvåret 2023 bedöms leda till en inbromsning av lönesumman. Faktorer som motverkar avmattningen i löneinkomsterna är den fulla årseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt den höjning av pensionerna som beror på den stora ökningen av prisbasbeloppet 2023. Två negativa sidoeffekter av de höjda garantipensionerna är att skillnaden i pension mellan de som jobbat hela livet och den som inte jobbat alls minskar samt att livsinkomstprincipen överges för många i pensionärskollektivet.

Under 2024 bromsar ökningen av skatteunderlaget in än mer och ligger då klart under en historisk genomsnittlig ökning. Förklaringen finns nästan helt i den allt svagare uppgången för lönesumman. Under 2022–2024 håller uppräknings- och grundavdragen tillbaka skatteunderlagstillväxten.

Under åren 2025–2027 ökar skatteunderlaget snabbare igen, tack vare en uppgång i antalet arbetade timmar i ekonomin. Sänkta reallöner, orsakat av den varaktigt högre prisnivå som följer av inflationschocken 2022–2023, de uppräknade skiktgränserna för vissa skattesatser samt beslutade skattesänkningar innebär allt starkare drivkrafter för att arbeta. Dessa effekter antas påverka arbetsutbudet i ekonomin positivt på längre sikt.

Det nominella skatteunderlaget ökar ungefär i linje med det historiska genomsnittet. Trots detta beräknas köpkraften för kommuner och regioner att kraftigt urholkas. De senaste tio åren har skatteunderlaget i reala termer ökat med 1,6 procent per år i genomsnitt. Under 2023–2026 syns nu istället en real uppgång om 1 procent i genomsnitt. 2023 står också ut som ett historiskt unikt svagt år – det reala skatteunderlaget beräknas då minska med drygt 2 procent. Även 2024 visar prognosen på en real nedgång av skatteunderlaget, men fallet blir då 0,5 procent, således betydligt mildare än i år. Först 2025 kommer det reala skatteunderlaget åter att vara uppe på 2022 års nivå, enligt SKR:s prognos. Jämför

vi med en utveckling där det reala skatteunderlaget fortsatt stiger med den historiska trenden är denna beräknade nivå 3 procentenheter svagare 2027. Den högre pris- och lönenivån tillsammans med effekterna av omvärderingen av pensionsskulden för avtalspensionerna beräknas innebära en avsevärd varaktig försvagning av kommunsektorns köpkraft.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Kommunen tar varje år fram en prognos över den förväntade befolkningsutvecklingen fram till 2029.

Ålder / År	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1-5	707	697	665	658	648	626	629	627
6-12	1 102	1 117	1 119	1 096	1 087	1 080	1 055	1 042
6	150	150	167	133	140	154	132	136
7-15	1 360	1 392	1 416	1 438	1 431	1 408	1 408	1 391
16-18	468	448	419	409	420	454	464	469
65-79	2 214	2 200	2 154	2 108	2 085	2 032	2 010	2 008
80-89	678	714	771	813	853	891	925	939
90+	136	131	134	143	149	166	169	181
Total befolkning	12 115	12 100	12 100	12 150	12 200	12 200	12 300	12 400

Tabellen visar förväntad befolkningsutveckling i olika åldersgrupper och totalt. Uppgiften om befolkning i åldersgrupper baserar sig på prognos upprättad av Statisticon i oktober 2023. Uppgift om totalbefolkning är egen uppskattning.

Åldersgruppen i förskoleåldern 1-5 år förväntas minska till följd av låga födelsetal de senaste åren. Åldersgruppen i grundskoleåldern 7-15 år förväntas bli relativt stabil de närmaste åren, men minskar från 2027. Åldersgruppen i gymnasieåldern 16-18 år minskar fram till 2026 för att därefter öka något.

Den största förändringen i åldersklasser är enligt prognosen i åldersgruppen 80+ som förväntas öka från 845 år 2023 till 1 120 personer år 2029, en ökning med 275 personer, och 2029 förväntas det finnas 50 fler personer som är 90 år och äldre än 2023.

ARBETSMARKNADEN

Arbetslösheten i Kil var i september 2023 4,6 procent, vilket är lägre än Värmland (5,9 procent) och riket (6,4 procent). I åldersgruppen 18-24 år var arbetslösheten vid samma tidpunkt 8,8 procent, vilket är högre än både Värmland (8,1 procent) och riket (8,0) procent. Bland utrikes födda var arbetslösheten i Kil 17,9 procent, att jämföra med riket 14,6 procent.

Trots att arbetslösheten i Kil är och har varit relativt låg har arbetslösheten i åldersgrupperna 18-24 år samt utrikesfödda stadigvarande varit högre än länet och riket.

Antalet lagda varsel under perioden januari-september har ökat jämfört med 2022 och var vid september månads utgång 493. Därefter har flera ännu ej offentliggjorda varsel lämnats i närområdet.

BOSTADSMARKNADEN

Kil uppfattas som en attraktiv kommun att leva och bo i. Det finns en efterfrågan på såväl tomter för villabebyggelse som lägenheter i flerfamiljshus i centrum. Det finns för närvarande ett fåtal byggklara tomter i kommunen. Det råder brist på lägenheter, framför allt med tillgång till hiss i centrala Kil. Obalansen mellan efterfrågan och utbud på bostäder har medfört att kommunens befolkning för närvarande inte växer.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Kils kommun drabbas liksom övriga samhället av den samhällsekonomiska utvecklingen med hög inflation och bekämpning av inflationen med stigande räntor. Kommunen har under 2023 behövt infria ett borgensåtagande på 27 miljoner kronor vilket påverkar kommunens ekonomi negativt. Parallellt med detta har ett nytt pensionsavtal träffats mellan arbetsmarknadens parter, som initialt innebär en ökad kostnad för kommunen.

För att uppnå en budget och ekonomi i balans har kommunstyrelsen under 2023 beslutat att kommunen ska delta i ett projekt som leds av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) som benämns prislappsmodellen. Syftet med projektet är en budgetprocess och en resursfördelningsmodell som ger ett tydligt underlag för prioriteringar. Projektet påbörjades under hösten 2023 och tillämpas i arbetet med att fördela resurser för 2025.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning (kommunallagen 11 kap. § 1). Begreppet ”god ekonomisk hushållning” har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär bland annat att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Med andra ord - ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv avser kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en god planering, framförhållning, handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om resultat och avvikelser gentemot uppställda mål.

God ekonomisk hushållning uppnås för Kils kommun genom att de finansiella målen och verksamhetsmålen uppfylls.

VISION

DEN TRYGGA MÖTESPLATSEN, EN KRAFTKÄLLA FÖR UTVECKLING OCH VÄLMÅENDE

- Hela världen ligger inom räckhåll och från övriga världen är det nära till oss
- Den goda gemenskapen mellan människorna i alla åldrar är omvitnad och ger trygghet i vardagen
- Goda möjligheter att må bra och leva ett hälsosamt liv
- Framgångsrika företag utgör grunden för sysselsättningen inom kommunen

DEN FAMILJEVÄNLIGA OCH OMHÄNDERTAGANDE KOMMUNEN MED VALFRIHET

- Den mest familjevänliga kommunen i regionen
- Det bästa boendeanvändningsalternativet för alla åldrar
- Engagerande föreningar med ett rikt utbud för en meningsfull fritid
- Samhällsplaneringen är inriktad på hållbar utveckling och utgår från människans behov

PERSPEKTIV

Kommunen sätter mål för verksamheten i tre olika perspektiv; medborgare, medarbetare och hållbar utveckling. Finansiella mål sätts i perspektivet ekonomi.

EKONOMI

En ordnad ekonomi är förutsättningen för välfärd och kommunal verksamhet. Det ekonomiska perspektivet är överordnat övriga perspektiv. Kils kommunkoncern prioriterar samordning och smarta lösningar som bidrar till att minska kostnaderna och bibehåller eller ökar vår kvalitet.

STRATEGISKA MÅL

- Kommunkoncernens soliditet ska öka under mandatperioden
- Kommunkoncernens externa låneskuld får vara högst 1 150 miljoner kronor
- Kils kommuns genomsnittliga ekonomiska överskott ska, under perioden 2024-2026 vara minst 2,5 procent av skattenettot

STRATEGIER FÖR ATT NÅ MÅLEN

- Högsta möjliga kostnadstäckning via taxor och avgifter på konkurrenskraftig nivå
- Det årliga ekonomiska överskottet skapar utrymme för finansiering av reinvesteringar
- Skattesatsen ska i möjligaste mån vara oförändrad
- Prioritera investeringar som minskar driftkostnaden

MEDBORGARE

Kils kommun är en trygg och attraktiv kommun att leva, verka och bo i. Kunderna är nöjda med den kommunala servicen.

STRATEGISKA MÅL

- Antalet digitala tjänster ska år 2026 vara fler jämfört med år 2022
- Andelen elever som väljer grundskola i Kils kommun ska öka jämfört med 2022
- Vi har Karlstadsregionens bästa företagsklimat
- Andelen invånare i arbetsför ålder som arbetar eller studerar har ökat jämfört med 2022
- Vi bygger ett nytt särskilt boende under mandatperioden

STRATEGIER FÖR ATT NÅ MÅLEN

- Våra digitala tjänster och smarta lösningar ger nöjdare kunder, minskade kostnader och ökad kvalitet
- Barn, familjer och personer som har behov av stöd får tidig hjälp
- Kils kommun träffar, pratar, lyssnar och uppmärksammar företagare och medborgare i kommunen
- Befintliga skolor ska drivas vidare
- Vi följer elevers utveckling över tid
- Vi använder barnchecklistan inför varje beslut

MEDARBETARE

Kils kommun har lätt att rekrytera och behålla personal. Kils kommun ger medarbetarna möjligheter att utveckla sig själva och verksamheten.

STRATEGISKA MÅL

- Andelen tillsvidareanställda ökar och ska år 2026 vara över 80 procent
- Andelen heltidsanställda ökar och ska år 2026 vara över 74 procent
- Totalindexen för Kils kommuns medarbetarenkät (HME, Kolada) ökar och ska år 2026 vara över 77 procent.

STRATEGIER FÖR ATT NÅ MÅLEN

- I Kils kommun arbetar medarbetarna med ständiga förbättringar (lean) för att öka kundnyttan och trivsel och gemenskap i sin verksamhet
- Kils kommuns medarbetarenkät (HME, Kolada) ska genomföras varje år
- Medarbetarna förstår vår värdegrund, sitt uppdrag och är goda ambassadörer
- Kils kommun arbetar aktivt med kompetensutveckling
- Kils kommun har heltid som norm vid anställning. Önskad sysselsättningsgrad är en möjlighet.
- Våra anställda ska få information om vad olika sysselsättningsgrader betyder för deras pension
- Kils kommun genomför intervjuer med personal som slutar sin anställning

HÅLLBAR UTVECKLING

Kils kommun växer i en takt som är ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar. Samhällsplaneringen är inriktad på hållbar utveckling för kommande generationer.

STRATEGISKA MÅL

- År 2026 finns det minst ett nytt flerbostadshus i centrala Kil
- År 2026 har antalet försäljningsbara villatomter och verksamhetsmark ökat
- Andelen närproducerade och/eller ekologiska livsmedel ska vara i samma nivå som 2022 eller öka
- Koldioxidutsläppen ska minska i kommunkoncernen i enlighet med Parisavtalet (halvera koldioxidutsläppen fram till 2030 jmf med nivåer 1990)
- Kommunkoncernens verksamheter ska arbeta för att minska koldioxidutsläppen i sina fastigheter till exempel genom alternativa energikällor när det går att räkna hem ekonomiskt
- Andelen fossilfria fordon i kommunkoncernen ska år 2026 ha ökat med minst 15 procent jämfört med 2022
- Alla fordon som byts ut ska bytas till fossilfria fordon
- Tillskapa solcellsproducerad el, som motsvarar 6 megawatt, till 2026

STRATEGIER FÖR ATT NÅ MÅLEN

- Kils kommun har god tillgång på planlagd mark för bostäder och verksamheter
- Kils kommun integrerar Agenda 2030 i sina beslut och processer
- Smarta lösningar som, på kort och lång sikt, ger positiva effekter för medborgare, personal, ekonomi och miljö
- Kils kommuns klimatplan har tydliga och mätbara miljö- och energimål som är enkla att följa upp
- Ta fram en solcellskarta som visar vilka kommunala anläggningar som är lämpliga att anlägga solceller vid
- Kils kommun prioriterar skolvägar i gång- och cykelvägsplanen
- Kils kommun ska i sina planer peka ut mark som ger staten möjlighet att flytta godstransporter från väg till järnväg och sjötrafik
- Den biologiska mångfalden är viktig för Kils kommun

BALANSKRAVSRESULTAT

BALANSKRAV

Balanskravsutredning (mkr)	2024
Årets resultat enligt resultaträkningen	1,8
- reducering av samtliga realisationsvinster	
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	
+ orealiserade förluster i värdepapper	
- justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1,8
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	
Balanskravsresultat	1,8

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Till följd av rådande lågkonjunktur beräknas skatteunderlaget att vika redan under 2023. År 2024 kommer enligt prognosen att bli ett speciellt år på grund av en historiskt låg utveckling av skatteunderlaget. Det finns ännu inga tydliga tecken på att inflationen sjunker. Kommunens köpkraft har försämrats och kommer sannolikt varaktigt att vara lägre än de senaste åren.

Kommunens befolkning har ökat från 2017 till 2022, men har stagnerat under 2023. Låga födelsetal under 2022 och 2023 bidrar till ett negativt födelsenetto. Detta har hittills under 2023 inte vägts upp av ett positivt flyttnetto.

Arbetsmarknaden har varit stabil de senaste åren. På senare tid har dock fler varsel kommit vilket riskerar att fler blir utan arbete och i sämsta fall utan försörjning. Kil har varaktigt haft en högre arbetslöshet än Värmland och riket när det gäller unga och utrikes födda. Detta är ett problem men också en möjlighet då det finns en potentiell arbetskraftsresurs.

Kompetensförsörjningen kommer fortsatt att vara en utmaning för kommunen och berör i stort sett alla yrkesgrupper.

För att nå det lagstadgade balanskravet under 2024 behöver nettokostnaderna i verksamheten minska med cirka fem procent av nettoomsättningen, vilket innebär cirka 27 miljoner i lägre kostnader.

För år 2025 och 2026 har antagits att verksamheternas nettokostnad ökar med 2 procent per år. Finansiella kostnader förväntas öka betydligt till följd av ökad upplåning och en högre ränta på skuldportföljen.

Lågt ekonomiska resultat 2023-2025 parallellt med låg självfinansieringsgrad av investeringar medför att kommunens soliditet försämrats. Låneskulden ökar framför allt på grund av att investeringen i nytt särskilt boende lånefinansieras.

FINANSIELL REDOVISNING

DRIFTBUDGET

Till och med 2023 har resurser tilldelats verksamhetsområden. I och med att vi är med i projektet "Prislappsmodellen" förändras resurstilldelningen i stället på så kallade verksamhetsblock. Verksamhetsblocken överensstämmer med den nationella verksamhetsindelningen för kommuner. För att förstå vilka vilka verksamhetsområden som ingår i respektive verksamhetsblock redovisas bådadera i tabellen i **bilaga 1**.

I "Övriga verksamhetskostnader" ingår kostnad för pensionsutbetalningar, en reserv om 2 000 tkr per år till kommunstyrelsens förfogande samt övriga politiskt prioriterade utgifter.

Driftbudgeten redovisas i **bilaga 2**.

INVESTERINGSBUDGET OCH PLAN

Investeringsplanen visar beslutade investeringar till och med 2023 som ännu inte avslutats, samt en plan för investeringar åren 2024-2028. De planerade investeringarna framgår av **bilaga 3**.

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens nettokostnader	-795 781	-886 594	-894 252	-909 880	-939 562
Skatteintäkter	593 861	615 094	642 498	688 844	733 694
Generella statsbidrag och utjämning	236 183	251 652	269 860	269 646	273 049
Verksamhetens resultat	34 263	-19 848	18 106	48 610	67 181
Finansiella intäkter	7 891	10 238	14 147	14 538	16 235
Finansiella kostnader	-5 373	-17 265	-30 493	-33 918	-39 180
Resultat efter finansiella poster	36 781	-26 876	1 760	29 230	44 236
Extraordinära poster (netto)	-25 000	0	0	0	0
Återställning av negativt resultat	0	0	0	-13 438	-13 438
ÅRETS RESULTAT	11 781	-26 876	1 760	15 793	30 798
Resultat i % av skattenetto	1,4%	-3,1%	0,2%	1,6%	3,1%

BALANSRÄKNING

(tkr)	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar	836 094	870 548	1 071 148	1 212 998	1 299 648
Omsättningstillgångar	358 442	419 805	419 205	418 605	418 005
Kassa och bank	32 740	1 981	22 710	1 875	-13 536
SUMMA TILLGÅNGAR	1 227 276	1 292 334	1 513 063	1 633 478	1 704 117
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	11 781	-26 876	1 760	15 793	30 798
Övrigt eget kapital	401 883	413 664	386 788	388 548	404 340
Summa eget kapital	413 664	386 788	388 548	404 340	435 138
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	39 202	51 363	73 747	78 370	79 211
Andra avsättningar	30 187	2 415	0	0	0
Summa avsättningar	69 389	53 778	73 747	78 370	79 211
Skulder					
Långfristiga skulder	602 388	709 388	908 388	1 008 388	1 047 388
Kortfristiga skulder	141 835	142 380	142 380	142 380	142 380
Summa skulder	744 223	851 768	1 050 768	1 150 768	1 189 768
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 227 276	1 292 334	1 513 063	1 633 478	1 704 117
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelse som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	198 683	201 447	208 093	201 393	192 140
Borgensförbindelser	120 320	48 500	4 500	4 500	4 500
Soliditet*	18%	14%	12%	12%	14%

* Soliditet (enligt balansräkning + pensionsförpliktelse som ej ingår i balansräkning)

KASSAFLÖDESANALYS

(tkr)	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	11 781	-26 876	1 760	15 793	30 798
Avskrivningar	34 223	29 491	30 000	30 000	30 000
Avsättning för pensioner, förändring	2 387	12 161	22 384	4 623	841
Övriga avsättningar, förändring	14 287	-27 772	-2 415	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-1 237	0	-44 000	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	61 441	-12 996	7 729	50 416	61 639
Förändring rörelsekapital	-287 593	-61 418	0	0	0
Investeringsverksamheten					
Investeringar i anläggningstillgångar	-38 834	-63 945	-186 600	-171 850	-116 650
Försäljning av anläggningstillgångar	111	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-38 723	-63 945	-186 600	-171 850	-116 650
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	178 000	107 000	199 000	100 000	39 000
Ökning (+) / minskning (-) av långfristiga skulder	1 884	0	0	0	0
Ökning av långfristiga fordringar	52 600	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	232 484	107 000	199 000	100 000	39 000
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	600	600	600	600	600
Årets kassaflöde	-31 791	-30 759	20 729	-20 834	-15 411
Likvida medel vid årets början	71 468	32 740	1 981	22 710	1 875
Likvida medel vid årets slut	32 740	1 981	22 710	1 875	-13 536
Självfinansieringsgrad av investeringar					
Investeringsutrymme (avskrivning + resultat)	46 004	2 615	31 760	45 793	60 798
Årets investeringar	38 723	63 945	186 600	171 850	116 650
Varav reinvesteringar		32 305	30 800	71 850	77 650
Självfinansieringsgrad	119%	4%	17%	27%	52%
Självfinansieringsgrad reinvesteringar		8%	103%	64%	78%

Bilagor

Dessa bilagor hittar du på efterföljande sidor:

BILAGA 1: ANSLAGSFÖRDELNING 2024

BILAGA 2: DRIFTBUDGET OCH PLAN 2024-2026

BILAGA 3: INVESTERINGSPLAN 2023-2028

Bilaga 1: Anslagsfördelning 2024

Verksamhetsblock	Beräknad kostnad 2024	Politisk prioritering	Anslag 2024
Politisk verksamhet	12 934		12 934
varav kommunrevision			1 258
varav partistöd			550
Infrastruktur	54 523	-2 400	52 123
Fysisk & tekn planering bygglov	9 381		
Näringsliv och turism	2 351		
Gator, vägar, park o skog	27 975		
Miljö och hälsa	3 399		
Räddningstjänst, samhällsskydd	11 417		
Fritid & kultur	35 031	-1 000	34 031
Pedagogisk verksamhet	401 449	-8 700	392 749
Förskola	96 951		
Grundskola inkl fritidshem	218 887		
Gymnasieskola	80 404		
Vuxenutbildning inkl SFI	5 208		
Vård och omsorg	360 875	-12 450	348 425
Äldreomsorg	202 955		
Insatser enl LSS & SFB	79 057		
Insatser pers m psyk funk neds	12 921		
Färdtjänst	2 728		
Individ- o familjeomsorg	63 214		
Särskilt riktade insatser	9 477	-1 050	8 427
Flyktingmottagning	181		
Arbetsmarknadsåtgärder	9 296		
Affärsverksamhet	905		905
Lednings- och verksamhetsstöd	46 213	-1 500	44 713
Totalt	921 407	-27 100	894 307

Finansiella sammanställningar

Senast uppdaterad 2023-11-21

Driftbudget och plan	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
<i>Befolkning</i>			12 100	12 150	12 200
Intäkter					
Skatteintäkter, 22,35 kr/skr (SKR okt 2023)	593 861	608 147	642 135	688 844	733 694
Prel avräkning skatteintäkter 2022-2023/2024		6 947	363		
Generella statsbidrag och utjämning	235 853	251 652	269 860	269 646	273 049
Mellankommunal kostnadsutjämning, upphör 2023	330	0	0	0	
Skattenetto	830 044	866 746	912 358	958 490	1 006 743
<i>Förändring jämfört med föregående år</i>		4,4%	5,3%	5,1%	5,0%
Kostnader					
Verksamhetsområdenas kostnader	-803 754	-881 010	-894 307	-912 193	-930 437
Avgår intäkt intern ränta	7 912	12 503	20 947	20 947	20 947
Nettokostnader verksamhetsområden	-795 842	-868 507	-873 360	-891 246	-909 490
Övriga verksamhetskostnader					
Driftskostnader i samband med Säbo Sannerud		-200	0	0	-12 000
Pensionsutbetalningar	-8 018	-15 607	-18 569	-16 601	-16 039
Fastighetsskatt/-avgift	-420	-420			
Elprisstöd		3 200			
Politiska prioriteringar					
KS Strategiska reserv/utvecklingsmedel	-1 853	-1 500	-2 000	-2 000	-2 000
Prislappsmodellen (KS 2023:09)			-125		
Energiledarskap (Glava Energy Center)			-33	-33	-33
Bidrag till "Seniorernas hus", KS § 64			-165		
Förändring övriga avsättningar	-14 648	-3 560	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-820 781	-886 594	-894 252	-909 880	-939 562
<i>Förändring jmf föregående år</i>		8,0%	0,9%	1,7%	3,3%
Verksamhetens resultat	9 263	-19 848	18 106	48 610	67 181
Finansiella intäkter					
Utdelning från Samhällsnytta i Kil AB	4 000	2 000	3 000	3 000	3 000
Ränta på utlåning till koncernföretag	2 828	7 863	10 799	11 191	12 887
Borgensavgift	547	375	48	48	48
Övriga finansiella intäkter (ränta på likvida medel)	516	0	300	300	300
Finansiella intäkter	7 891	10 238	14 147	14 538	16 235
Finansiella kostnader					
Finansiella kostnader på befintliga lån och swapar	-4 307	-13 443	-18 628	-19 458	-22 924
Finansiella kostnader på nya lån	0	0	-6 543	-12 268	-14 681
Finansiell kostnad på pensionsskuld	-926	-3 792	-5 322	-2 192	-1 575
Övriga finansiella kostnader	-140	-30	0	0	0
Finansiella kostnader	-5 373	-17 265	-30 493	-33 918	-39 180
Finansnetto	2 518	-7 028	-16 346	-19 379	-22 945
Återställning av negativt balanskravsresultat				-13 438	-13 438
Årets resultat	11 781	-26 876	1 760	15 793	30 798
Resultat i % av skattenetto	1,4%	-3,1%	0,2%	1,6%	3,1%

Investeringsplan 2023-2028			Version 7	2023-11-03					
Verksamhet	Kategori N=Nyinv R=Reinv E=Expl	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028		Röd text = ändrat sedan ver 5 (=KFs beslut)
Fastigheter									
Utemiljö skolor/förskolor	R	200	0	500	500	500	500		
Lekplats Sannerudsskolan, medborgarförslag	N		0						
Ishall		500							
Reinvesteringar enligt underhållsplan	R	3 000	5 000	8 000	8 000	8 000	8 000		Underhållsinsatser, energieffektiviseringar
Särskilt boende, Sannerud 2:166	N	30 000	140 000	100 000	39 000				Budget justerad utifrån betalningsplan
Ny förskola i Fagerås	N	1 600	1 000	22 000	27 000				Senarelagd pga detaljplan ej är klar
Åtgärder krisberedskap	N								
Totalt fastigheter		35 300	146 000	130 500	74 500	8 500	8 500		
Gator, vägar och parker									
Asfaltering gator	R	3 600	3 600	7 500	7 500	7 500	7 500		
Industrispår	R	200	800	1 000	1 000	250	250		Slippersbyten
Åtgärder Lene station, kan bli 2024									
Åtgärder Högboda station (på-avstigning buss)									
Sannerudsvallen, nytt ljudsystem & resultat tavla	N		200						Mångkamps SM 2024 och Friidrotts SM 2025
Konstgräsplan	R		0						
Fryksta utvecklingsåtgärder utgår pga detaljplan Freja									
Skred och rassäkring		175	0	500	500	500	500		Vi följer MSB skred och ras utredning som utfördes 2015
Belysning utemiljö, byte av armaturer	R	3 080	2 500	2 500	2 500				All belysning kan vara utbytt till 2026 vid en satsning på 2 500/år i tre år
Besiktning av belysningsstolpar och åtgärder	R		0	1 500	1 500	1 500	1 500		
Viadukt Dalliden GC passage, byte av tätskikt	R		0						
Lekplatser imkl tillgänglighetsanpassning	R	100	0	650	650	650	650		
Utbyte Badbryggor Fryksta	R	400	400						2024- Hagudden
Belysning Frykstakiosken-Jonsbol, medborgarförslag	N		0						
Utveckling Gröna torget, medborgarförslag	R								
Utveckling Frykstahöjden	N		0		1 000				2026- belysning elljusspår
Trafiksäkerhet Sunnanåvågen/Broddvägen, medborgarförslag	N		0						Ev senarelägga
Maskinutbyte	N		0	1 000	1 000	1 000	1 000		
Stängsling Bergslagsbanan 900m	N	600							
Totalt gator, vägar och parker		8 155	7 500	14 650	15 650	11 400	11 400		
VA									
Investeringar VA	R	16 000	14 000	20 000	20 000	20 000	20 000		
BN9 (va golfbanan mm)	N		2 500						
Totalt VA		16 000	14 000	20 000	20 000	20 000	20 000		

Investeringsplan 2023-2028			Version 7	2023-11-03				
Verksamhet	Kategori N=Nyinv R=Reinv E=Expl	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Röd text = ändrat sedan ver 5 (=KFs beslut)
Inventarier, IT-investeringar								
Kök	R	200	300	500	500	500	500	
Nytt webbverktyg			600					
Verksamhetsutveckling		0	800	1 000	1 000	1 000	1 000	
Verksamhetssystem skola (Edlevo)		400						
Verksamhetssystem IFO		0	1 400					
Utveckling ekonomisystem		350	200	200				
Inventarier nytt särskilt boende				5 000	5 000			
Digitala läs vård i ordinärt boende		1 300						
Totalt inventarier, IT-investeringar		2 250	3 300	6 700	6 500	1 500	1 500	
Exploatering								
Runnevåls Industriområde	E	200	14 800					
Dikartorp	E		500					
Norra Kilslund	E		500					
Östra Tolerud	E	1 440						Ev kostnader för rivning
Södra Välsätter	E							
Totalt exploateringsverksamhet		1 640	15 800	0	0	0	0	
Totalt kommunen								
		63 945	186 600	171 850	116 650	41 400	41 400	
<i>varav lånefinansierade investeringar</i>		<i>31 640</i>	<i>155 800</i>	<i>100 000</i>	<i>39 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>varav egenfinansierade investeringar</i>		<i>32 305</i>	<i>30 800</i>	<i>71 850</i>	<i>77 650</i>	<i>41 400</i>	<i>41 400</i>	
Kommunala bolag		104 092	52 086	28 174	22 728	49 620	49 270	
Totalt kommunkoncernen		168 037	238 686	200 024	139 378	91 020	90 670	